DOI: 10.21802/artm.2020.1.13.155.
УДК 81'276.6:616.31.-047.44

ОБ'ЄКТИВНИЙ СТРУКТУРОВАННИЙ ПРАКТИЧНИЙ ІСПИТ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»: СПРОБА ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ У ВІТЧИЗНЯНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Т.О. Лещенко, М.М. Жовнір, І.О. Могілевкіна

*Українська медична стоматологічна академія, кафедра українознавства та гуманітарної підготовки, м. Полтава, Україна,
Навчально-науковий центр неперервної професійної освіти НМУ імені О.О. Богомольця,
м. Київ, Україна,
ORCID ID: 0000-0003-4682-3734, ORCID ID: 0000-0001-8498-9802,
ORCID ID: 0000-0001-8426-3841,
e-mail: m.zshownir@gmail.com*

Резюме. У праці запропоновано й детально описано експериментальну станцію об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ) з дисципліни «Українська мова як іноземна». Наголошено на практиці такого тестування фахових медичних компетентностей і за кордоном, і в Україні. Проаналізовано теоретичний доробок, присвячений проблемам ОСПІ (об'єктивного структурованого практичного іспиту) й ОСКІ. Зауважено про доцільність впровадження об'єктивних структурованих атестацій студентів-медиків на неклінічних кафедрах вищих навчальних медичних установ. Дефіновано об'єктивно структурований практичний іспит із дисципліни «Українська мова як іноземна». З'ясовано суть і механізм проведення об'єктивно структурованого практичного та клінічного іспитів. Детально описано роль ОСКІ в системі оцінювання в медичній освіті. Представлено й проаналізовано експериментальну станцію об'єктивного структурованого практичного іспиту з обраної за своєю темою студентами теми («Медична карта стаціонарного хворого. Паспортна частина», III курс, медичний факультет). Акцентовано на тому, що розробленою спеціальною методикою можна послуговуватися під час перевірки рівня засвоєння студентами знань, опанування ними базових фахових навичок із неклінічних дисциплін. Доведено, що експериментальні станції ОСПІ можна й доцільно застосовувати під час перевірки рівня засвоєння іноземними студентами знань, опанування ними базових навичок із непрофільних дисциплін. Пропоноване дослідження виконано в межах антропоцентричної наукової парадигми. Базовий – загальнолінгвістичний метод наукового опису. У праці використано описово-аналітичний метод і метод порівняння, а також елементи методу кількісних підрахунків. Апелювано й до спеціальних лінгвістичних методів і прийомів, зокрема дискурс-аналізу.

Ключові слова: медичний виш, студент-іноземець, дисципліна «Українська мова як іноземна», ОСКІ, ОСПІ.

Вступ. Провідні європейські заклади вищої освіти на сучасному етапі розвитку світового освітнього простору посідають чільні місця в авангарді впровадження найсучасніших технологій у навчальний процес. Уже не новацією в організації моніторингу й оцінюванні рівня засвоєння теоретичних знань, опануванні базових практичних навичок із тієї чи тієї навчальної дисципліни передові медичні виші вважають об'єктивні структуровані практичні іспити (ОСПІ) й об'єктивні структуровані клінічні іспити (ОСКІ) для клінічних кафедр. Практика такого тестування фахових медичних компетентностей за кордоном триває вже сорок років. ОСКІ вперше описав Рон Харден [9]. Тепер іспит упроваджено в більшості медичних шкіл Європи. Прикметно, що в Україні спостерігаємо тенденцію до наслідування цієї екзаменаційної традиції з 2010 року.

Обґрунтування дослідження. Ми не ставимо перед собою за мету детально й скрупульозно проаналізувати теоретичний доробок, присвячений проблемам ОСПІ й ОСКІ. Хоча потреба в тому є, бо

студіювання праць переконало нас у відсутності цілісного багатоаспектного дослідження, в якому було б запропоновано широкому загалу і вузькому колу спеціалістів полівимірний опис і аналіз об'єктивних структурованих атестацій студентів-медиків, передовсім на неклінічних кафедрах вищих навчальних медичних установ. Окремі питання висвітлено лише спорадично, фрагментарно, проблематика ще й дотепер не вповні структурована і не параметризована. Відсутні й раціонально розроблені алгоритми дій студентів, необхідний інструментарій тощо. Тобто функціонування станцій ОСПІ лише бачимо в перспективі. У цьому, на наш погляд, і полягає актуальність і своєчасність пропонованої статті.

Зазначимо, що натеper до ОСКІ здебільшого входять базові клінічні дисципліни. «ОСКІ допомагає виявити недоліки і слабкі місця в навчальній програмі і в методах викладання і, таким чином, може служити механізмом для поліпшення ефективності освіти, яке призводить до підвищення клінічної компетенції» [2]. Утім, неклінічні кафедри не мають та-

кого потужного теоретико-методологічного підмурку для проведення об'єктивного структурованого практичного іспиту. «У сучасній педагогіці загальновідомо, що особливості дидактичної організації педагогічного процесу, яка базується на індивідуалізації, диференціації та інтеграції змісту навчального матеріалу, забезпечують стимулюючу, розвивальну й особистісно-творчу функції засвоєння знань, їх самостійність і мобільність, можливість контролю, самоконтролю, що є основою підготовки компетентного фахівця», – слушно зауважують дослідниці Т.О. Лещенко й В.Г. Юфименко [3]. Поза жодним сумнівом і міркування про стрижневу значущість практичних умінь майбутніх кваліфікованих спеціалістів медичного фаху. Водночас «Магістральною ціллю навчання стає виявлення природних здібностей та хисту кожного, моніторинг готовності та здатності студентів до самостійної навчально-пізнавальної діяльності, створення сприятливих умов для досягнення ними окреслених орієнтирів і надзавдань» [1].

Мета дослідження: створення і детальний опис експериментальної станції ОСПІ з дисципліни «Українська мова як іноземна». Для досягнення окресленої мети необхідно розв'язати низку завдань:

1) з'ясувати суть і механізм проведення об'єктивно структурованого практичного та клінічного іспитів;

2) описати роль ОСКІ в системі оцінювання в медичній освіті; 3) представити й проаналізувати експериментальну станцію ОСПІ з обраної засвоюваної студентами теми.

Матеріали і методи. Методи детерміновані метою і завданнями праці. Дослідження виконано в межах антропоцентричної наукової парадигми. Базовий – загальнолінгвістичний метод наукового опису. У праці використано описово-аналітичний метод і метод порівняння, а також елементи методу кількісних підрахунків. Апелювано й до спеціальних лінгвістичних методів і прийомів, зокрема дискурс-аналізу.

Результати дослідження. Зауважимо, що цікавленість цією проблемою підтверджено працями багатьох дослідників. Концептуальні основи механізму використання структурованих клінічних іспитів на світових наукових теренах заклали С. Кілмінстер, К. Нандагопал, Х. Рейтер, Х. Робертс, Т. Робертс, Дж. Розенфілд, Г. Пелл, М. Хорнер та ін. Для становлення теоретико-методологічних засад вітчизняної практики створення й використання ОСПІ й ОСКІ велике значення мали праці й розробки ОСКІ Н.В. Біденко, Т.Г. Березної, О.С. Бобрикович, О.В. Виговської, З.В. Вовк, Ю.В. Завіднюка, О.М. Клігуненко, І.Р. Мисули, І.О. Могілевкіної, М.М. Пилипенко, О.Б. Синоверської, Л.О. Цимбалісти, О.І. Яшана тощо.

На тлі оприлюднених праць, у яких дефіновано ОСКІ/ОСПІ, впадає в око термінологічна визначеність і системність аналізу механізму проведення обох типів іспитів. З-поміж найпоширеніших визначень розглядуваних тестувань, наводимо запропоновані й іноземцями, і вітчизняними науковцями. Так, у статтях С. Кілмінсера читаємо: «Об'єктивно структуровані клінічні іспити (ОСКІ) – це надійні й ефек-

тивні способи оцінки знань студентів та аспірантів, а також умінь застосовувати здобуті ними знання під час клінічних практик» [7]. Р. Фуллер зауважає, що «Об'єктивно структурований клінічний іспит (ОСКІ) є ключовим компонентом багатьох програм оцінювання в системі охорони здоров'я» [8]. За Р. Гарденом, «Об'єктивно структуровані клінічні обстеження (ОБСЕ) – це надзвичайно надійні способи визначення рівня клінічної ефективності бакалаврів та післядипломників» [9].

«Об'єктивно-структурований практичний іспит (ОСПІ) та об'єктивно-структурований клінічний іспит (ОСКІ) – це сучасний тип оцінювання знань, який використовується в медицині та фармації. ОСПІ проводять з усіх теоретичних дисциплін, а ОСКІ – з усіх базових клінічних дисциплін, вивчення яких закінчено в поточному семестрі», – зауважує О.І. Яшан [7]. «Об'єктивний структурований практичний іспит (ОСПІ) (Objective Structured Practical Examination (OSPE) – сучасний тип оцінки знань, який використовується у фармації», – фіксує дослідниця Л.М. Романишина [5], вдало доповнює М.Ю. Щербатюк [6].

Усі міркування й формулювання імпонують нам, вони подані в одному руслі, логічно доповнюють одне одного і, безумовно, сприяють інвентаризації конститутивних рис розглядуваних понять. Ми вважаємо, що об'єктивно структурований практичний іспит із дисципліни «Українська мова як іноземна» – сучасний і актуальний метод оцінювання знань, перевірки вміння студентів-іноземців раціонально використовувати засвоєний фактаж на практиці, тобто під час максимально наближених комунікативних ситуацій. При цьому акцентуємо на тому, що спроба вирізнення в категорійному апараті педагогічної парадигми ОСПІ та його подальше детальне вивчення – закономірний крок у розвитку неклінічних дисциплін у медичних вишах.

Водночас досі переважають наукові розвідки, в яких ОСПІ не є магістральним поняттям, більше акцентовано увагу на структурі й побудові клінічних станцій, конструкції сценаріїв для практичних навичок і стандартизованих пацієнтів, створенні чек-листів та вирішенні проблемних питань під час ОСКІ. Саме тому наша спроба – одна з перших у щільній і вкрай розгалуженій системі освітніх новацій, потрібних і потягнених для гуманітарних кафедр.

Для ОСПІ потрібно створити матрицю професійних компетентностей – блупринт, мета якого – забезпечити відповідність екзаменаційного контенту навчальним цілям курсу. Блупринт – це інструмент, який дозволяє пов'язувати результати іспиту із конкретними результатами навчання. На матриці міститися інформація про сукупність компонентів компетентностей, які оцінюють екзаменатори, частоту демонстрації кожного компонента під час іспиту. Вона гарантує відповідність інформації навчальному плану й змісту навчальної дисципліни. Матриця, підготовлена для ОСПІ з дисципліни «Українська мова як іноземна», може містити кілька станцій – «Спілкування в лікарні», «Збір анамнезу», «Огляд пацієнта», «Встановлення діагнозу», «У бібліотеці», «В аптеці» тощо. Крім назви станцій, чек-лист може

містити оцінку за кожну з них і відмітку «станція зарахована / станція не зарахована».

Необхідно усвідомлювати відмінність між клінічним іспитом, спрямованим на оцінювання і когнітивних, і комунікативних, і базових практичних навичок та маніпуляцій (наприклад, технік виконання фізикального обстеження чи ускладненого фізикального обстеження з метою ідентифікації й інтерпретації симптомів і синдромів), й іспитом з іноземної мови – української. Викладачі-мовники не ставлять за мету перевірити вміння кожного студента збирати скарги й анамнез, проводити об'єктивне обстеження пацієнтів, складати план обстеження, оцінювати результати лабораторних й інструментальних досліджень, встановлювати й обґрунтовувати попередній клінічний діагноз, визначати тактику лікування, проводити експертизу працездатності тощо – для них має значення здатність, чи вираження своїх думок, інформування тощо в конкретних, максимально наближених до реальності ситуаціях.

Ще одна відмінність полягає в тому, що на станціях ОСКІ для оцінювання студентів можна використовувати реальні, стандартизовані або віртуальні пацієнти, манекени, фантоми, прилади, обладнання, набори даних, ситуаційні завдання тощо; на неклінічних кафедрах, зокрема мовних, роль стандартизованого пацієнта виконує викладач і, приміром, український студент, рівень володіння якого рідною мовою, фахові знання й навички дають змогу це зробити. Стандартизованим пацієнтом може бути здорова людина, навчена поводитися подібно до реального пацієнта для демонстрування певних скарг, симптомів або проблем (клінічної ситуації) однаково (стандартизовано) для об'єктивізації оцінювання під час іспиту.

Обговорення результатів дослідження. Пропонуємо вашій увазі експериментальну екзаменаційну станцію ОСПІ з дисципліни «Українська мова як іноземна».

ЕКЗАМЕНАЦІЙНА СТАНЦІЯ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО ПРАКТИЧНОГО ІСПИТУ з дисципліни «Українська мова як іноземна» студентів III курсу медичного факультету «Медична карта стаціонарного хворого. Паспортна частина»

Навчальна мета: іноземний студент-медик після закінчення 3 року навчання протягом 10 хвилин заповнює паспортну частину титульного аркуша медичної карти стаціонарного хворого на підставі опитування стандартизованого пацієнта в пропускнику стаціонару відповідно до типових інструкцій щодо заповнення форм первинної медичної документації лікувально-профілактичних закладів і узуального алгоритму побудови типового розпитування хворого, закріпленого чинною програмою з дисципліни «Українська мова як іноземна».

АЛГОРИТМ ДІЙ СТУДЕНТА на екзаменаційній станції ОСКІ з дисципліни «Українська мова як іноземна» студентів

III курсу медичного факультету

НАЗВА СТАНЦІЇ: «Медична карта стаціонарного хворого. Паспортна частина»

ТРИВАЛІСТЬ СТАНЦІЇ ТА РОЗПОДІЛ ЧАСУ:

№	Дії	Розподіл часу
	Прочитання завдання	1-2 хв
	Виконання завдання	10 хв
	Перехід на іншу станцію	1-2 хв

ЗАВДАННЯ СТУДЕНТА:

1. Обрати Кейс.
2. Повідомити екзаменатору номер обраного кейсу.
3. Ознайомитись із кейсом.
4. Виконати завдання.
5. Перейти на іншу станцію.

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ СТУДЕНТА

Під час проведення об'єктивного структурованого практичного іспиту студент, прибувши на станцію, обирає Кейс із завданням, яке має виконати. Він повідомляє екзаменатору номер обраного ним Кейсу, а потім ознайомлюється з ним (1-2 хв). Уважно почитавши завдання, студент його виконує (10 хв.). Усі етапи виконання алгоритму екзаменатор відповідно оцінює – фіксує в Чек-лісті. Позитивний результат («Так») – 1 бал, негативний («Ні») – 0 балів. Максимальна кількість балів, яку може тримати студент на станції, – 25. Станцію пройдено за умови отримання студентом 18 балів із 25 можливих (72 %). Тривалість проходження станції – 10-12 хв. За 12 хвилин студент має перейти до іншої станції ОСПІ. Сигналом для завершення виконання завдання слугує дзвінок.

Будь ласка, ви маєте поводитись із пацієнтом (викладачем) як лікар медичного стаціонару. Зверніть увагу, ви отримаєте додаткові бали за привітання, представлення себе, подяку пацієнту за надану інформацію та етикетне завершення бесіди. У разі необхідності заповнення медичної документації, будь ласка, впевніться, що записану вами інформацію можна прочитати. Якщо викладач не зможе прочитати заповнену вами інформацію, вона не буде врахована.

Примітки: будь-яке спілкування екзаменатора зі студентом з приводу варіантів рішення Кейсу (уточнення формулювання питань, дії студента, переклад незнайомих слів чи синтаксичних конструкцій тощо) заборонено. Необхідний матеріал і медичний інструментарій (у разі потреби) містяться на столі.

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ ЕКЗАМЕНАТОРА

- 1) Ідентифікувати студента і зареєструвати його.
- 2) Запропонувати студенту завдання.
- 3) Мати копію завдання для студента.
- 4) Надати студенту роздруківку паспортної частини медичної карти стаціонарного пацієнта для заповнення.

5) Бути стандартизованим пацієнтом.

6) Заповнити Чек-лист під час виконання студентом завдання.

ІНСТРУКЦІЯ ЩОДО ЗАПОВНЕННЯ ЧЕК-ЛИСТА

Будь ласка, враховуйте кожне завдання, а також інформацію, яка заповнена студентом у паспортній частині медичної картки стаціонарного хворого. Не звертайте увагу на орфографічні помилки. Важливо! Інформація має бути подана доступно і зрозуміло для сприйняття. Якщо ви не можете прочитати заповнену інформацію, цей пункт не може бути враховано, навіть за умови правильного виконання.

7) Проінформувати про закінчення станції. 8) Надати інформацію про результат виконання завдань адміністратору.

Підрахуйте загальну кількість балів. У разі виконання 18 пунктів (72%) екзамен зараховано. Будь ласка, не уточнюйте завдання, не вказуйте на помилки і не виправляйте студента!

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ СТАНДАРТИЗОВАНОГО ПАЦІЄНТА (ЕКЗАМЕНАТОРА). КЕЙС № 1: Ви хлопець 28 років (народився 10 грудня 1991 року). Ваше ім'я – Сергій, по батькові – Миколайович, прізвище – Коваленко. Одружений, маєте 1 дитину (син). Домашня адреса: 36034, м. Полтава, вул. Примакова, буд. 12, кв. 67. Постійне місце проживання: те саме. Домашнього телефона немає. Номер мобільного телефона – 0674927064.

Зайнятість – аспірант кафедри внутрішньої медицини №1 Української медичної стоматологічної академії. Відповідаєте лише на запитання студента. На запитання, що не входять до переліку, відповідаєте – не знаю / не розумію.

ПРИКЛАД ЗАВДАННЯ. КЕЙС №1: Ви – лікар-гастроентеролог стаціонару. У вас на санітарному пропускнику чоловік. Він скаржиться на сипальний біль у шлунку, нудоту, ранкову печію, важкість у шлунку після вживання їжі. Будь ласка, заповніть паспортну частину титульного аркуша медичної картки стаціонарного хворого. Для отримання необхідної інформації поставте пацієнту (екзамінатору) стандартні запитання і додайте отриману інформацію в медичну картку стаціонарного хворого.

МЕДИЧНА КАРТА СТАЦІОНАРНОГО ХВОРОГО (паспортна частина)

1. Прізвище, ім'я, по батькові _____ 2. Стать _____. 3. Вік _____. 4. Дата народження _____
5. Наявність дружини/чоловіка, дітей _____ 6. Домашня адреса (постійне місце проживання) _____
7. Домашній телефон _____
8. Мобільний телефон _____
9. Зайнятість (навчання, посада, професія тощо) _____ 10. Місце навчання / роботи (повна назва навчального закладу, організації, фірми тощо) _____
Обладнання станції : 1) кімната з імітацією санітарного пропускника медичного стаціонару; 2) стіл для лікаря; 3) 2 стільці.

Витратні матеріали:

- 1) медичні картки стаціонарного хворого (паспортна частина);
- 2) ручки;
- 3) чек-листи;
- 4) папір.

Висновки. Отож, кожен навчальний заклад і кожна кафедра мають певні особливості й організації навчально-виховного процесу, і використання системи оцінювання. Оцінювання має неабияке значення для покращення показників ефективності навчання. Запропонований об'єктивно структурований практичний іспит – це універсальний тест на нефахову – мовну й комунікативну – компетентності, зразок практичної оцінки замість традиційного теоретичного вимірювання знань. ОСПІ – це надсучасний спосіб оцінки знань, що демонструє практичну направленість навчання.

Упровадження ОСПІ на неклінічних кафедрах – це шлях до підвищення якості нефахової підготовки студентів. ОСПІ з дисципліни «Українська мова як іноземна» спрямований на перевірку рівня

сформованості мовних / комунікативних компетентностей майбутніх лікарів. Обов'язкова умова досягнення позитивного результату – станція мусить мати чітку структуру і відповідати узусальним вимогам до цього виду іспитів.

Звісно, запропонована й проаналізована нами станція – це не єдино можливий варіант її практичного втілення. Подальше дослідження об'єктивно структурованих іспитів із розглядуваної непрофільної дисципліни може бути виконане в напрямі системного й поглибленого вибудовування станцій до виучуваних за чинною програмою з дисципліни «Українська мова як іноземна» тем. Практичне значення отриманих у процесі дослідження результатів убачаємо у створенні й активному впровадженні в навчальний процес банку станцій ОСПІ.

ЧЕК-ЛИСТ СТАНЦІЇ «МЕДИЧНА КАРТА СТАЦІОНАРНОГО ХВОРОГО. ПАСПОРТНА ЧАСТИНА»

1	Етикетне привітання	Так	Ні
2	Представлення себе	Так	Ні
3	Прізвище (Коваленко)	Так	Ні
4	Ім'я (Сергій)	Так	Ні
5	По батькові (Миколайович)	Так	Ні
6	Вік (28 років)	Так	Ні
7	Дата народження. Число (10)	Так	Ні
8	Місяць (грудень)	Так	Ні
9	Рік (1991)	Так	Ні
10	Наявність дружини	Так	Ні
11	Наявність дітей	Так	Ні
12	Кількість дітей (1)	Так	Ні
13	Син / дочка (син)	Так	Ні
14	Домашня адреса. Індекс (36034)	Так	Ні
15	Місто (Полтава)	Так	Ні
16	Вулиця (Примакова)	Так	Ні
17	Номер будинку (12)	Так	Ні
16	Номер квартири (67)	Так	Ні
18	Місце постійного проживання (те саме)	Так	Ні
19	Наявність домашнього телефону	Так	Ні
20	Номер мобільного телефону (0674927064)	Так	Ні
22	Зайнятість (аспірант)	Так	Ні
22	Кафедра (внутрішня медицина №1)	Так	Ні
23	Виш (УМСА)	Так	Ні
24	Подяка за надану інформацію	Так	Ні
25	Етикетне прощання	Так	Ні

Станцію зараховано в разі виконання 18 пунктів із 25 (72%).

References:

- Zhovnir MM, Aslamova MV. Pedagogichna innovatya v medychnomu vyshi: do pytannia vprovadzhennia kouchynh-tehnologii. Molodyi vchenyi. 2018; 1:309-312.
- Bulavenko OV. «Osoblyvosti pryomu derzhavnykh vypusknykh ispytiv z akusherstva ta hinekologii (OSCI) iz zaluchenniam innovatsiinykh symulatsiinykh tekhnologii»: tezy dopovidei navchalno-metodychnoi konferentsii, 2019, Liutyi 7, Vinnytsia : Vinnytskyi natsionalnyi medychnyi universytet imeni M.I.Pyrohova, 2019.
- Leshchenko TO. Novi tekhnologii vyvchennia predmeta «Ukrainska mova za profesiinym spriamuvanniam» studentamy stomatologichnoho fakultetu. Suchasni napriamky rozvytku stomatologichnoi nauky i praktyky : materialy mizhnar. nauk.-prakt. konf.; 2011, Berez. 3-4; Poltava: UMSA, 2011.
- Leshchenko TO, Shevenko OM. Innovatsiini pidkhotovy u vykladanni ukrainskoi movy yak inozemnoi. Mova. Svidomist. Kontsept. Melitopol : MDPU im. B. Khmelnytskoho, 2016. P.250-253.
- Romanyshyna LM, Marchyshyn SM. Osoblyvosti tekhnologii otsiniuvannia znan studentiv iz farmatsevtichnykh dysyplin u medychnomu universyteti. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Ser. : Pedagogika, sotsialna robota. 2014; 34:167-170.
- Shcherbatiuk MY. Metodyka pidhotovky studentiv do skladannia obiektyvnoho strukturovanoho kompleksnoho ispytu (OSKI) na iv kursi medychnoho fakultetu z dysypliny «dytiachi khvoroby» : Suchasni pidkhody do vyshchoi medychnoi osvity v ukraini (z dystantsiinym pidiednanniam vm(f)nz ukrainy za dopomohoiu videokonferents-zviazku): materialy XIV vseukrainskoi naukovopraktychnoi konferentsii z miznarodnoiu uchastiu, prysviachenoi 60-richchiu TDMU, 2017, 18-19 traven; Ternopil : TDMU, 2019.
- Yashan IO. Novi osvitni tekhnologii v roboti kafedry otorynolarynhologii Ternopilskoho derzhavnogo medychnoho universytetu imeni I. Y. Horbachevskoho. Rynolohiia. 2013; 3:58-64.
- Kilminster S, Roberts T. Standard setting for OSCEs: trial of borderline approach. Adv. Health Sci. Educ. Theory Pract. 2004; 9(3):201-209.
- Fuller R, Homer M, Pell G. Longitudinal interrelationships of OSCE station level analyses, quality improvement and overall reliability. Medical Teacher. 2013; 6:55-77.
- Harden RM, Gleeson FA. Assessment of clinical competence using an objective structured clinical examination (OSCE). Medical Education. 1979. 13 (1): 41-54.

УДК 81.276.6: 616.31.-047.44

ОБЪЕКТИВНЫЙ СТРУКТУРИРОВАННЫЙ ПРАКТИЧЕСКИЙ ЭКЗАМЕН ПО ДИСЦИПЛИНЕ «УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК КАК ИНОСТРАННЫЙ»: ПОПЫТКА ВНЕДРЕНИЯ ЕВРОПЕЙСКОГО ОПЫТА В ОТЕЧЕСТВЕННЫЙ УЧЕБНЫЙ ПРОЦЕСС

Т.А. Лещенко, М.Н. Жовнир, И.А. Могилевкина

*Украинская медицинская стоматологическая академия, кафедра украиноведения и гуманитарной подготовки,**г. Полтава, Украина,**Учебно-научный центр непрерывного профессионального образования НМУ имени А.А. Богомольца,**г. Киев, Украина,**ORCID ID: 0000-0003-4682-3734,**ORCID ID: 0000-0001-8498-9802,**ORCID ID: 0000-0001-8426-3841,**e-mail: m.zhownir@gmail.com*

Резюме. В работе предложено и подробно описано экспериментальную станцию объективного структурированного клинического экзамена (ОСКИ) по дисциплине «Украинский язык как иностранный». Отмечен опыт практики такого тестирования профессиональных медицинских компетенций за рубежом и в Украине. Проанализированы теоретические материалы, посвященные проблемам ОСПИ и ОСКИ. Обоснована целесообразность внедрения объективных структурированных аттестаций студентов-медиков на неклинических кафедрах высших учебных медицинских учреждений. Дефинировано объективно структурированный практический экзамен по дисциплине «Украинский язык как иностранный». Выяснена суть и механизм проведения объективно структурированного практического и клинического экзаменов. Подробно описано роль ОСКИ в системе оценивания в медицинском образовании. Представлено и проанализировано экспериментальную станцию объективного структурированного практического экзамена по изучаемой студентами теме («Медицинская карта стационарного больного. Паспортная часть», III курс, медицинский факультет). Акцентировано на том, что разработанную специальную методику можно использовать во время проверки уровня усвоения студентами знаний, овладения ими базовыми профессиональными навыками по неклиническим дисциплинам. Доказано, что экспериментальные станции ОСПИ можно и целесообразно применить при проверке уровня усвоения иностранными студентами знаний, овладения ими базовыми навыками говорения. Предлагаемое исследование выполнено в рамках антропоцентричной научной парадигмы. Базовый – общелингвистический метод научного описания. В работе использованы описательно-аналитический метод и метод сравнения, а также элементы метода количественных подсчетов. Аппелировано и к специальным лингвистическим методам и приемам, в частности, к дискурсивному анализу.

Ключевые слова: медицинский вуз, студент-иностранец, дисциплина «Украинский язык как иностранный», ОСКИ, ОСПИ.

UDC 81'276.6: 616.31.-047.44

OBJECTIVE STRUCTURED PRACTICAL EXAM IN DISCIPLINE «UKRAINIAN LANGUAGE AS FOREIGN»: TRYING THE IMPLEMENTATION OF EUROPEAN EXPERIENCE IN THE UKRAINIAN EDUCATIONAL PROCESS

T.O. Leshchenko, M.M. Zhovnir, I.O. Mogilevkina

*Ukrainian Medical Dental Academy, Department of Ukrainian Studies and Humanitarian Training, Poltava, Ukraine,**The Educational and Scientific Center for Continuing Professional Education of O.O. Bogomolets NMU, Kyiv, Ukraine,**ORCID ID: 0000-0003-4682-3734,**ORCID ID: 0000-0001-8498-9802,**ORCID ID: 0000-0001-8426-3841,**e-mail: m.zhownir@gmail.com*

Abstract. High quality higher education is a solid basis of individual and public intellectual property. It is also an integrated part of standard of living and citizens' welfare. Finally, the mission of higher education is to offer competitive priority to its receivers now and in the future. Therefore, we need to pay our attention to the quality of education. This article focuses on the health care system. This system of our modern society is very important because the existence and further development of the state institute as a whole is impossible without the full and harmonious functioning of the health care system. The authors focus their attention on the monitoring of students' knowledge and their speaking skills. The article is devoted to the problem of using the Objective Structured Practical Examination (OSPE) at a medical university, especially at the non-clinical departments of higher educational establishments. Objective Structured Clinical Examination (OSCE) is a modern up-to-date method of evaluation of the students' practical knowledge and skills, designed to test the clinical performance and competence in a range of skills that cannot be assessed by traditional forms of examinations. The experimental Stations of the Objective Structured Clinical Examination (OSCI) of the discipline «Ukrainian as a Foreign Language» has been proposed and described in details. The practice of such testing of professional medical competencies have been emphasized. Problems of research OSPI and OSCI have been analyzed. The importance of using the Objective Structured Clinical Examinations has been noted and proved. This article pays our attention to the fact, that the Objective Structured Clinical Examination (OSCE) is a test of skills, behavior, attitudes and application of knowledge, which has been an integral part of medical and dental curricula since late 1970s. As a procedural exam, it has been successfully supplementing other outcome-oriented assessment methods in order to measure students' preparedness to practice. In addition to making a judgement about compe-

tence, the aim of assessment is to guide future learning and shape values. The essence and mechanism of objectively structured practical and clinical examinations have been clarified. The role and importance of using OSCI at the higher educational establishments, especially universities offer varying levels of healthcare services, have been described and proved. An experimental station of an objective structured practical examination («Medical card of a hospital patient. Passport part», course III, medical faculty) has been presented and analyzed in details. In addition, the real possibility of using the Objective Structured Practical Examination (OSPE) can be used for checking of students' language knowledge and their speaking skills. Thus, it was concluded that there are

some differences between the Objective Structured Practical Examination (OSPE) and the Objective Structured Clinical Examination (OSCI). The research has been presented within the anthropocentric scientific paradigm. Main descriptive-analytical methods, general-linguistic methods of scientific description, modern methods of comparison have been used. It has been appealed to special linguistic methods and techniques, including discourse analysis.

Keywords: medical university, student-foreigner, discipline «Ukrainian as a foreign language», OSCI, OSPE.

Стаття надійшла в редакцію 18.12.2019 р.